

VŠÍMÁLEK

**ČERVENEC, SRPEN, ZÁŘÍ, ŘÍJEN
2010**

1. ročník, č. 3

V Ý B O R O B Y V A T E L

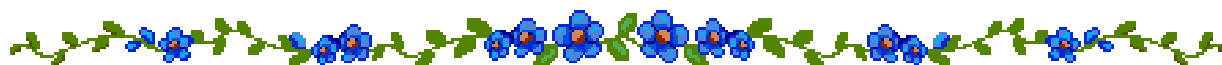
Ve středu **30. června 2010** se konala schůze Výboru obyvatel.

Informace ze schůze:

- Byl vylosován výherce soutěžní křížovky z časopisu Všímálek č. 2.
- V měsíci srpnu ukončuje v Domově své služby pedikérka pí Daňková. Došlo k oslovení jiných pedikérek – nabídky budou předloženy.
- Seznámení s příchodem nových pracovníků.
- Seznámení se vznikem dobrovolnického programu v Domově.
- Plánované dotazníky, kterými chceme zjistit spokojenost s poskytovanými službami. Dotazníky budou dva – pro klienty a pro rodinné příslušníky. K dispozici budou od 2. srpna do 21. srpna.
- Seznámení s proběhlými i plánovanými společenskými akcemi.
- Vznášena stížnost na některé klienty, kteří nevhodně používají umyvadlo na II patře. Všem bylo domluveno.

Jako vždy byl z těchto schůzí pořízen zápis, který je vyvěšen na nástěnkách Domova. V případě, že by měl někdo zájem si tento zápis znovu prostudovat (nebo jeho kopii vlastnit), necht' se obrátí na sociální pracovnice.

O dalším termínu schůze budete včas informováni prostřednictvím nástěnek (předpokládaný termín je 29. září 2010).

POZOR ZMĚNA VE VÝŠI ÚHRADY ZA POBYT

Od 1. září 2010 dochází ke zvýšení úhrady za pobyt, a to celkem o 30,- Kč na den.

Nová cena za pobyt (v Kč):

DRUH POKOJE	cena za bydlení	cena za stravu		CELKEM – ZA DEN	
		dieta 3, 4	dieta 9 (dia)	dieta 3, 4	dieta 9 (dia)
NADSTANDARTNÍ	200,-	130,-	133,-	330,-	333,-
JEDNOLŮŽKOVÝ	170,-			300,-	303,-
DVOULŮŽKOVÝ	140,-			270,-	273,-
VÍCELŮŽKOVÝ	120,-			250,-	253,-

PRAVIDLA PRO PŘIHLAŠOVÁNÍ A ODHLAŠOVÁNÍ STRAVY

OBJEDNÁVÁNÍ STRAVY

Jak jsme vás již informovali, každý z vás si může vybrat ze tří druhů jídel – varianta 1, varianta 2 a varianta 3 (tj. dietní žlučnicková). Stravu si každý objednává se 14-ti denním předstihem, a to zápisem čísla varianty na vytištěný formulář (vždy ke svému jménu a na jednotlivé dny), který je vám k dispozici po dobu jednoho týdne.

Každý z vás může také požádat o pomoc jiného člověka nebo pracovníka Domova, aby mu s objednáním stravy pomohl (pracovníci jsou povinni prosbě vyhovět). Klientům, kteří nejsou schopni si objednat stravu sami, jsou k tomuto nápomocni pracovníci Domova.

Pro ty z vás, kteří si přejí odebírat pravidelně dietní stravu (tj. variantu 3), jsou zde k dispozici sociální pracovníci, které vám toto zajistí.

Pokud si stravu nevyberete sami, je vám poté automaticky objednána varianta 1 nebo varianta 3 (u klientů, kteří mají dietu doporučenou).

ODHLÁŠENÍ STRAVY

Váš pobyt mimo Domov je třeba oznámit zdravotním sestřám nebo sociálním pracovnícím:

- na úterý až pátek – den předem do 8,00 hodin
- na sobotu až pondělí – v pátek do 8,00 hodin
- v případě státního svátku – den předem do 8,00 hodin

Za den pobytu mimo Domov se považuje kalendářní den, tj. od 0,00 do 24,00 hodin.

Při oznámení vašeho pobytu mimo Domov vám při následujícím vyúčtování vrátíme denní částku za stravu (tj. 70,- Kč/73,- Kč a od září 2010 tato částka činí 75,- Kč/78,- Kč) a poměrnou část příspěvku na péči (dle jeho výše a počtu dní).

Pobyt mimo Domov z důvodu hospitalizace se považuje vždy za předem odhlášený pobyt.

Vyúčtování pobytu mimo Domov (tzv. vratku) vám vyúčtováváme vždy na začátku dalšího měsíce.

V případě dalších dotazů se můžete obrátit na sociální pracovníce.

DOBROVOLNICTVÍ

Abychom do našeho Domova vnesli více lidského kontaktu a posílili vaší pohodu, snažíme se o spolupráci s dobrovolníky.

Dobrovolníkem se může stát každý, do ze své dobré vůle, ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch jiných lidí. Může jím být tedy kdokoli, protože každý z nás umí něco, co může nabídnout ostatním. Důležité je však zmínit, že tyto osoby nenahrazují práci odborného personálu, ale na úrovni svých možností a schopností ji vhodně podporují a doplňují.

Naší snahou je vytvořit v Domově fungující systém dobrovolnické činnosti tak, aby tato činnost doplňovala poskytované služby. Dobrovolník nám může pomáhat při jednorázových nebo pravidelných aktivitách. Může pracovat individuálně s některým z vás nebo může pracovat se skupinkou.

“Nejužitečnější ze všech umění je umění být užitečný.”
(*Benjamin Franklin*)

Námětů činností pro dobrovolníka je několik. A co že vlastně takový dobrovolník v Domově může dělat? Například:

- pravidelné a nepravidelné návštěvy, příležitostná i cílená setkávání (možné si připravit kulturní program či jednoduchou aktivitu - hra na hudební nástroj, stolní hry, čtení novin, procházka, ...)
- společník u lůžka, společník pro jednotlivce nebo skupinu
- terapie za pomoci zvířat (např. canisterapie, felinoterapie, ...)
- čtení, povídání, předčítání
- doprovod na vycházky, výlety, nákupy, kulturní programy, za potřebami klientů (kadeřnictví, úřad, ...)
- pomoc vozíčkářům, pomoc klientům s různým druhem handicapu (zapojení do života)
- pomoc při přípravě a organizaci akcí pořádaných Domovem - zábavy, sportovní akce, výlety, doprovody, ...
- vedení zájmové aktivity (zpívání, dramatický kroužek, různé techniky, modelování, aranžování, malování, pohybové aktivity, trénování paměti, společenské hry, cvičení, ...)
- práce s počítačem
- duchovní služby
- další volnočasové aktivity
- zlepšování životního prostředí (výzdoba)
- akademie volného času (cyklus pravidelných přednášek a činností)
- ... apod. (na základě domluvy s koordinátorem)

“Dobrovolník je obyčejný člověk, který dělá neobyčejné věci.”

Je pouze na vás, zda spolupráci s dobrovolníkem uvítáte a využijete. V současné době k nám pravidelně docházejí tři dobrovolnice, které se vám snaží čas strávený v našem Domově zpříjemnit. Doufáme také, že jejich počet bude nadále stoupat!

Pokud máte o dobrovolníka zájem, řekněte nám to! Budeme rádi...

A pokud víte o někom, koho myšlenka dobrovolnictví v Domově zaujala a zbývá mu trocha volného času dejte nám vědět i o něm!!

Koordinátor dobrovolníků:

Jana Vajsarová DiS., sociální pracovnice

tel.: 317 846 371

mob.: 734 300 757

e-mail: jana.vajsarova@dd-vlasim.cz

NAŠI JUBILANTI

ČERVENEC

Tvrdíková J., Král J., Vosátka F., Filipová M.,
Zajícová A., Švejdová Marta

SRPEN

Zárubová M., Hanelová D., Kupsová H.,
Kaňková V., Vávrová J., Sátra M., Jenšík V.,
Střihavková D.,
Boštička J.,

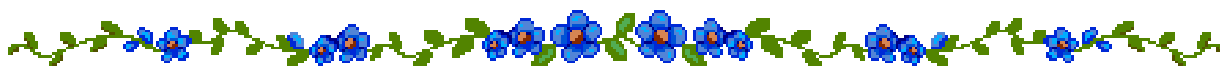
ZÁŘÍ

Ottlová V., Žáček O., Vycpálková L., Vorlová A.,
Doubková M., Zamrzlová B., Švecová R

ŘÍJEN

Žirovnická V., Prokopová M., Matějů J.,
Humhalová J., Stejskal J., Kociánová K., Vak O.

VŠEM SRDEČNĚ BLAHOPŘEJEME!

Události z Domova...

Ve středu **21. dubna 2010** mezi nás zavítal pan **Mgr. Stanislav Příhoda**. Jeho návštěva nás opět velice potěšila. Společně jsme si zazpívali známé lidové písničky a on nám k tomu hezky zahrál na akordeon. Pana Příhodu mezi sebou vždy velice rádi vítáme, čas strávený s ním je vždy plný hudby, povídání a dobré nálady.

22. dubna 2010 náš Domov společně se vzdělávací agenturou KVS pořádal odbornou **konferenci na téma "Potřeby seniorů"**. Účast na této konferenci, která se konala v prostorách vlašimského kulturního

domu Blaník, byla velice hojná. Všichni přítomní se díky této konferenci mohli dozvědět více o jak o potřebách seniorů, tak o výrobcích a službách, které jsou pro seniory určeny. Závěrem se mohli případní zájemci zúčastnit prohlídky našeho Domova.

V tento den byl také pro všechny připraven v Domově hudební program v podání **hudební a umělecké agentury Petra Kubce** s názvem "Ježek, Voskovec, Werich".

Každý rok společným posezením u ohně a opékáním buřtíků slavíme pálení čarodějnic. Letos jsme tento den oslavili **28. dubna 2010** také projížďkou v kočáře taženém koňmi. Je velice příjemné, že se této akce s nadšením účastníte nejen vy, ale také děti...

Již podruhé jsme pro zájemce ve spolupráci se vzdělávací agenturou KVS pořádali dne **13. května 2010 konferenci na téma "Potřeby seniorů – komunikace"**. Opět se tato konference konala ve vlašimském kulturním domě Blaník. Předcházelo jí přivítání všech přítomných pí Bardovou a p. Matouškem, který zároveň představil náš Domov. Hlavním tématem této konference byla komunikace se seniory. Na toto téma měla připravenou přednášku pí Škodová DiS.. Po celou dobu konference jsme se mohli blíže seznámit s výrobky určenými pro seniory a se společností ICTUS, která pomáhá lidem s postižením CMP při návratu do plnohodnotného života. Po skončení se opět mohli účastníci konference zúčastnit prohlídky našeho Domova.

Dne **17. května 2010** jsme mezi sebou přivítali žáky **Základní umělecké školy ve Vlašimi** a jejich žesťový orchestr. Jde o opravdu excelentní ukázkou hudba, která se vždy příjemně šíří po celé budově Domova.

Příjemně se po našem Domově vždy rozléhá také hudební vystoupení žáků **Základní školy ve Vlašimi**. Ty nás tentokrát navštívili **20. května 2010**, a to s hudebním programem "Ty naše panenky". Je zřejmé, že ve svém vystoupení se děti soustředili převážně na písničky s panenkami.

Velkou radost nám v tomto roce udělala také **pí Klimešová**. Ta nás v měsíci květnu začala navštěvovat se svým čtyřnohým přítelem šeltíí **Falcem**. Společně s ním obchází některé z vás. Vy si pak pejska můžete pohladit, pohrát si s ním nebo mu dát nějaký ten pamlskem. Přítomnost této dvojice nám vždy zpestří den. Doufáme, že tato spolupráce bude dlouhodobá a plná radosti a spokojenosti na obou stranách.

Vystoupení dětí z MŠ Velíšská – to proběhlo **25. května 2010**. S touto MŠ máme opravdu dlouhou a pravidelnou spolupráci. Děti pro nás vždy mají připravené nejen hezké vystoupení, ale na závěr i malé dárečky, které pro nás vyrobili. Tentokrát to byly přáníčka. Velice děkujeme, a to nejen za ně...

	Znalostní kvíz	šachy	Věšení prádla	Ruské kuželky	Šipky	Hod na cíl	PORADÍ
JANKOV	4	3	5	4	8	6	
PYŠELY	3	4	6	2	2	3	
OLEŠKA	2	2	2	5	5	2	
BENEŠOV	7	5	8	7	7	7-8	
VLAŠIM (A)	1	1	3	3	1	1	
CENTRUM ZRUČE NAD SÁZAVOU	8	8	7	8	3	7-8	
VLAŠIM (B)	6	6	4	1	6	4-5	
VOJKOV	5	7	7	6	4	4-5	

Mezi velké události patří tradiční **sportovní hry**, které se v našem Domově letos konaly dne **26. května 2010**. Je to den plný zábavy, sportovních zážitků a získávání nových zkušeností.

Letos se her zúčastnilo osm tříčlenných družstev. Mezi námi jsme přivítali zástupce domovů pro seniory z Benešova, Vojkova, Jankova, Pyšel, Olešky a Centrinu ze Zruče nad Sázavou. Mezi soutěžícími jsme měli také dvě družstva z našeho Domova. Soutěžící se utkali celkem v pěti disciplínách – hod na cíl, ruské kuželky, šipky, věšení prádla a znalostní kvíz. K naší radosti se vítězem celého

sportovního klání stalo jedno družstvo z našeho Domova, na druhém místo pak bylo družstvo z Olešky a třetí bylo družstvo z Pyšel. I přesto lze říci, že vítězi se stali všichni zúčastnění, protože hlavním cílem nebylo vyhrát, ale pobavit se a pořadně si tento den užít. V odpoledních hodinách po vyhlášení výsledků, si všichni mohli společně odpočinout nebo popovídat při poslechu živé hudby. Mnozí také uzázali, jací jsou zpěváci a výborní tanečníci. Věříme, že se tento den (i přes nepřízeň počasí) vydařil a ještě jednou děkujeme všem, kteří se na jeho organizaci podíleli. Spokojenost všech je nám odměnou a pobídkou k naší další práci.

V měsíci červnu (**17. června 2010**) nsá se svým hudebním a tanečním vystoupením potěšili děti z **MŠ Postupice**. Na tento den jsme také velice rádi již po několikáté přijali pozvání Domova seniorů v Hačce, se sídlem v Olešce, na **sportovní utkání**. Jako předcházející roky naše tříčlené družstvo soutěžilo ve znalostním kvízu, šípkách, a dvojích kuželkách. Dalo by se říci, že je již skoro tradicí, že při sportovním utkání v Olešce je jak krásné slunečné počasí, tak i velká účast soutěžních družstev. Letos se her zúčastnilo celkem 15 družstev (včetně našeho) z různých sociálních zařízení. O to větší radost jsme potom měli z krásného celkového druhého místa!! Díky úspěchu našich soutěžících jsme si do Domova přivezli opět krásný modrý džbáněk a diplom, které se stanou dekorací a chloubou našeho Domova. Jak už bývá v Olešce také zvykem, po vyhlášení jsme byli účastni hudebního vystoupení hudební a umělecké agentury Petra Kubce. Cen v Olešce jsme díky výborné organizaci (a samozřejmě naší výhry) strávili ve velice příjemné a přátelské atmosféře. Pevně věříme, že se na této tradiční akci setkáme také příští roky.

OLEŠECKÝ DEN 17.6.2010
VÝSLEDKY

DRUŽSTVO	KVÍZ	ŠÍPKY	1. KUZELKA	2. KUZELKA	3. KUZELKA	POVĚT	CELKOVĚ
D-OLEŠKA	29	8	13	12	13	9	29
D-HAČKA	30	5	23	8	15	3	16
PS-PEČKY	44	1	28	4	14	1	6
D-KOLÍN	26	10	18	10	10	11	31
ÚSP-BUDA	27	9	27	5	9	26	11
D-ROŽMÝTAL	33	2	25	6	8	4	22
D-JANKOVY	30	6	17	11	14	6	23
D-ŘÍČANY	20	4	40	3	13	7	24
ÚSP-CHRADEK	32	3	45	2	9	12	17
D-BENEŠOVY	22	13	10	13	13	8	34
D-VLAŠIM	31	4	45	1	11	10	15
D-ÚVALY	25	11	13	9	16	2	22
P-KOLÍN	25	12	25	7	4	5	24
D-SEDLČANY	29	7	9	14	15	4	25
D-KOSTELEC	16	15	6	15	7	15	45

SMÍCH LÉČÍ

Otec počítá něco na papíru a potom praví vážně synovi: "Tvoje studium mě stojí mnoho peněz. Jsi si toho vědom?"

"Ale tati," odpoví syn, "proč to vyčítáš právě mně? Já jsem zrovna ten syn, co studuje nejméně!"

Inzerát: Cihly z bouračky zdarma, pouze za odvoz. Zn.: Berlín.

"Pane Dvořáku, ten váš pes celou noc štěká a vyje!"
"S tím si nedělejte starosti, on se dost vyspí ve dne."

"Byl jsi včera na schůzi?"
"Ne, já spal doma."

"Jestlipak na tom maškarním poznali, že jdeš za žaludský eso?"
"Jo, bohužel poznali a okamžitě mě vynesli!"

"Lidé o vás říkají, že jste flegmatik."
"Lžou! Ale mně je to stejně jedno."

"Představ si, dnes mě poprvé v životě probudil budík!"
"Jak to?"
"Spadnul mi z poličky přímo na hlavu."

Potkají se dvě myši: "Ty, představ si mám nového přítele, tady mám jeho fotku."
"Vždyť to je netopýr!"
"No vidíš a mně přesvědčoval, že je pilot!"

Jak poznáte, že fax posílá blondýnka?
Je na něm známka.

Co se stane ze Sněhurky, když sáhne do elektriky?
Popelka.

"Pane doktore, moje žena si myslí, že ji chci ukrást šaty!"
"To je vážně pravda? Jak jste na to přišel?"
"Najala si chlapa, který jí ve skříni stojí na stráž!"

LUŠTĚNKY

SUDOKU

Opět zde máte další sudoku. Pravidla jsou velice jednoduchá – cílem je doplnit čísla od 1 do 9 tak, aby se v každém sloupci, řádku a boxu nacházeli pouze jednou. Hodně štěstí!

2					6		8	3
	8		3		7	2		
1		7		4		5		
9		2	4			1	6	
	6				1			5
7		4	6			3	2	
8		3		7		6		
	7		2		8	4		
4					9		7	1

		2	9		7			
				5		1		
	9		4					3
	6			1		2	8	
2	8						6	1
	3	1		6			5	
9					4		3	
		8		2				
			8		3	5		

OSMISMĚRKA

A je tu pro vás připravená další osmisměrka. Níže uvedená slova hledejte ve všech osmi směrech a dobře si je škrtejte. Nevyškrtaná slova vám pak za sebou dají tajenku.

“Po mořském srázu jdou dvě rajčata. Náhle jedno sklouzne, rozbije se o skálu a spadne do vody. Druhé volá: ..... “

K	S	K	B	P	A	R	T	A	O
A	N	O	L	I	S	S	P	P	L
B	O	P	O	Í	O	O	O	O	E
E	S	O	S	H	Č	E	R	V	A
L	D	P	Y	E	E	E	M	L	N
K	R	I	T	E	Č	Ě	N	A	D
U	A	S	P	A	T	R	A	K	R
E	E	I	R	O	G	E	T	A	K
A	D	I	T	K	R	A	T	N	A

ANTARKTIDA

ČERV

DANĚ

KABEL

KARTA

KATEGORIE

KLÍČE

LOSY

NOSDRA

OLEANDR

PARTA

POČET

POPIS

POVLAK

SILON

VOSA

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

Tak a opět tu máme jednu soutěžní křížovku.

Její vyluštěnou tajenku přepište na papír a doručte do 29. října 2010 sociálním pracovním (např. osobním předáním nebo vložení do schránky a dotazy, stížnosti a připomínky). Opět bude vylosován jeden z vás, který obdrží malou pozornost. Hodně štěstí!

Znění tajenky z minulého čísla: *Kdo umí dobře lhát jako by znal o jeden jazky víc.*

Vylosovaný výherce: *Marie Bošticzková* – blahopřejeme!

POMŮČKA: AGAR, IVOR, KAAMA, KAVÁN, PTE, RYLE	PAVIÁN	2. DÍL TAJENKY	PŘÍPRAVEK NA ČISTĚNÍ SKLA	 NÁJEM LIHOVINA ZE ZKVA- ŠENÉ RÝŽE	MPZ POLSKA	STARO- ŘÍMSKÉ PLATIDLO	CITOSLOVCE ZHLTNUTÍ POTRAVY	TUČEK	<h2>ŠVÝCARSKÉ PŘÍSLOVÍ</h2>															
JEJICH OSOBY																								
ANALOGIE																								
CELTSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO					LÉKOPISNÉ OZNAČENÍ SOLI PANČOVAT				DLOUBANÉ	DRUH BUVOLCE	 SPANĚLSKÁ VYCHOVA- TELKA OPAK SVĚTLA	ODPOROVA- CÍ SPOJKA	1. DÍL TAJENKY	KOZÁČKÝ NÁČELNÍK										
VÝROBCE ČÍNOVÉHO ZBOŽÍ						RODOVÁ ZNAČKA (zastarale) NĚJAK (obecně)																		
INICIÁLY HERCE CUPÁKA			PAUL TERGAT OBYVATEL ETIOPIE																					
 PŘEDLOŽKA VYJADRŮ- JÍCÍ PŮVOD STARÝM ZPŮSOBEM				VĚNOVAT OPAK PEKLA																				
JMÉNO FOTBALISTY BERGERA							INDICKÝ PTÁK LYŽAŘSKÝ POZDRAV							MANETOVY INICIÁLY MÍRNÝ BĚH										
LÉK OBSAHUJÍCÍ OPIUM						SUŠENÉ LISTY KASIE STŘELY BO- HA LÁSKY								ZNAČKA KI- LOPASCALU DUB KORKOVÝ										
LOŽISKO NEROSTU					TRUDOVIINA PRUDKÁ FÁZE ÚTOKU									PUSTOŠENÍ SLOUČENINY KYSELIN A ZÁSAD										
VZOREC FOSFIDU TANTALU				PLIVNÍK ROSOL Z MOŘ- SKÝCH RAS						JESKYNĚ ČÁSTI TE- NISOVÝCH UTKÁNÍ								DOŠKY (řidčeji)						
ZNAČKA ABTESLY			KORÁLOVÝ OSTROV VELKÉ VELIKOSTI							SLOVÁK PEČÍNKA														
ČESKÝ VLASTENEC							GAL DRUH LEMURA							SPZ DOMAŽLIC KOLÉBAVĚ										
NEDO- PŘÁVATI SVOBODY														CITOSLOVCE ODDECH- NUTÍ SI SVĚŘIT PŮSTĚ										
 POTNÁ LÁZEŇ		RODENOVY INICIÁLY KUS HORNINY			VŘENÍ KUROVITÝ PTÁK						KRÁTKO- NOHÝ KŮŇ MUŽSKÉ JMÉNO													
STYL HUDBY				SYROVÉ (básnický) KOČKOVITÁ SELMA										CIZOPASNÝ HLÍŠT HOVOROVÝ SOUHLAS					JEDNOTKY SÍLY					
CITOSLOVCE ZÍVNUTÍ			OBYVATELÉ OSTRAVSKA NEPRAVDY											DOLE KÓD PORTU- GALSKEHO ESCUDA										
ROZDRČENÍ V MLÝNKU														SPODKY MÍSTNOSTÍ SLOVENSKY „JIL“										
3. DÍL TAJENKY														ČESKÝ MALÍŘ (František)										
SPOJKA				STARÝ RUSKÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ										OBRUSY										

Vaše příspěvky

OPTIMISTICKÁ BÁSEŇ SENIORŮ

Napijme se vínka zvolna než přejdeme vodu.
Sešli jsme se spolu znova ze studijních důvodů.
Zkoumáme a konstatujem, ač je nám to nemilo,
za ty roky, co se známe, že se hodně změnilo.

Tomu vzali slepák, žlučník a té zase dělohu,
další stůňou na ledviny, pět jich pajdá na nohu.
Máme brýle – nejmíň dvoje, z porcelánu protézu,
v uších vatu, v kyčlích nerez, na zápěstí ortézu.

Nechceme už šperky, prachy, nechceme už akcie,
potom bychom mřeli strachy, že nás někdo zabije.
Přece jen už nejsme mladí, přemáhá nás únava.
Když skleroza hodně řádí, depka s námi zamává.

Přibyla nám kila, vrásky a ubyly starosti.
Prořídly nám zuby, vlásky, došlo už i na kosti.
Sedíme už doma klidně prostě jak kus pařezu.
Svaly měknou, páteř tuhne, radši nikam nelezu.

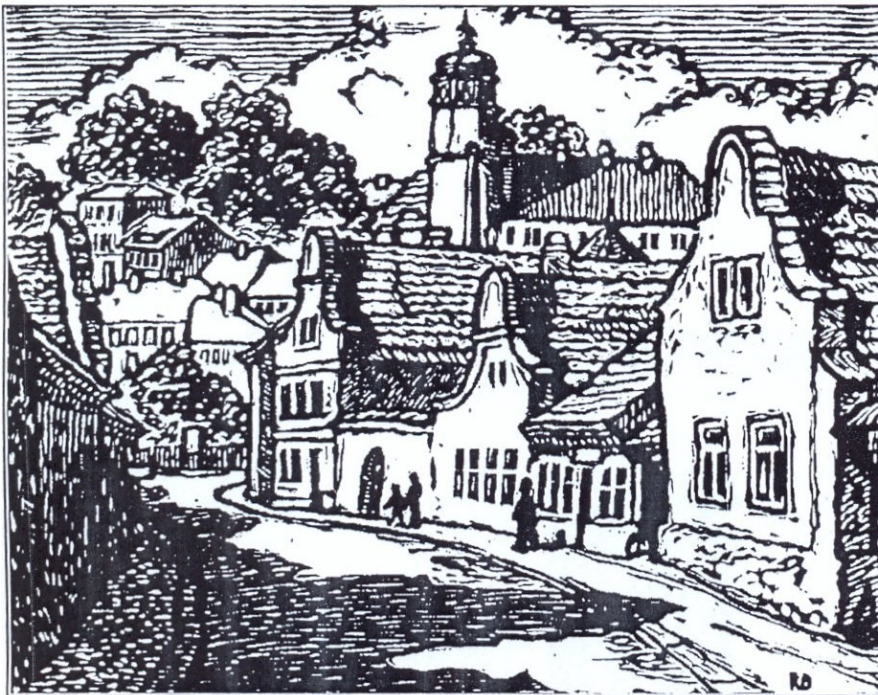
V plicích píská, v uších hučí a občas pšouk uniká.
V kloubech vrže, v břiše kručí to je pěkná muzika.
Nebudeme si den kazit, zvoljme jak jeden muž:
Neztrácejte klid a humor, nezoufejte – bude hůř!

Víme dobře – nepomůže naříkat a bědovat.
Ještě přece zbylo hodně, z čeho se dá radovat!
Ještě jsme tu, ještě žijem, hřejem se na sluníčku.
S chutí jíme, s chutí pijem, zpívejme si písničku!

autor: Adela Ender
příspěvek od pí Žirovnické

Tradiční září ve Vlašimi..

Měsíc září býval před půlstoletím (jak já ho pamatuji) pro Vlašimáky zvláště výjimečný oproti jiným měsícům v roce. Byl to čas dvou významných svátků: 1. září - vlašimské posvícení na svátek sv. Jiljí, jemuž je zasvěcen místní římskokatolický kostel, a 8. září, slavná Loretská pouť (v kraji zvaná "Roletská" - pozn. red.).

Celý týden před posvícením hospodyně navštěvovaly trhy, kde se ke koupí nabízela drůbež, prodávalo se máslo s nabídkou ochutnávky, čerstvá vejce pečlivě uložená v koších. Trhovci se předháněli v cenách i kvalitě, věděli, že toto je příležitost i žeň, a pokud uspějí, budou mít napříště stálého zákazníka.

Maminky byly v těch dnech ustarané a unavené. Jejich cílem a snažením bylo zajistit na posvícení všechno potřebné, aby jejich stůl byl prostřen všemi dobrotami, co k posvícení patří. Hlavně však koláči, pečivem symbolickým, na které se sjížděli strýcové, tetičky se svými dětmi a další pozvaní hosté. Tyto návštěvy byly velkým kladem pro utvrzování rodinných vztahů.

Poslušnost dětí v tomto čase byla ve všech rodinách obdivuhodná. Vyplatilo se držet své lumpačinky na uzdě. Ochota pomoci v drobných pracích v domácnosti sem tam přinesla slastné zacinkání drobných odměn do dětských dlaní, ty pak mohly splnit celoročně v duši skrývaný sen, zažít vše, co takové posvícení a pouť přináší.

Už celý týden před posvícením po silnici do Vlašimi hrčely povozy s vleky a maringotkami. Prvá štace - posvícení ve Vlašimi a v týdně hurá na Loretu. Už v časných

ranních hodinách přicházela proudem procesí ze širokého okolí. Cesta jim mnohdy trvala až dva dny. Unaveni pak usedali v hloučcích do měkké trávy pod košaté lípy kolem kaple a jejich první starostí bylo ošetřit odřené a unavené nohy. Po tomto ozdravném obřadu poutníci rozbalovali své uzlíky se zásobami z domova. Po kousku jídla bylo dobré něčeho se napít, a tak se zejména muži, trousili na doušek dobrého piva, které hostinští ochotně čepovali rovnou ze sudu. Ti své živnosti stavěli již dva dny před poutí. Pod velkými plachtami z našedlé celtoviny stály lavice a stoly jednoduše zbité z obyčejných prken a skýtaly odpočinek i zábavu.

Po celém prostranství kolem kaple, ale i dále k myslivně byl pravý pouťový ruch. Různé atrakce byly doslova obsypány dětmi chtivými všech nevšedních zábav. Byly zde stánky s hračkami a pouťovými marnostmi. Výběr byl báječný a přeprstý - ale co dřív?

Děti také obdivně vzhlížely k řetízkovému kolotoči, jehož majitel sliboval nevšední zážitek. Zvláště starší chlapci a děvčata spatřovali v této atrakci nebeskou jízdu. Už na zemi se jim mnohdy točila hlava z toho, že na pouti potkali svůj ideál - tak proč onu závrať neumocnit ještě ve výšce na kolotoči. Pozvání od chlapců byla podložena slibem, že děvče obdrží z pouti hrníček. Proto Loretská pouť dlouho nesla název "hrníčková". Výběr hrnků byl nepřeborný, nezbytné však byly "kafáčky" všech různých tvarů a zdobení. Na některých vynikal obrázek kaple, na jiných zas byly rozmanité květinové vzory, rokokové tančící páry, vše v barevném provedení, lemované zlatým

proužkem. Množství vzorů lákalo mladé i staré. Byla to tradice, přinést si z pouti hrníček. Dívky si je odnášely jako výbavu do své příští domácnosti.

I rodiče měli své plány a cíle. Vyhledávali stanoviště s rukodělnými výrobky. Obdiv sklízeli ti, co nabízeli výrobky ze dřeva, jako byly škopky, putny, valchy na praní, hrábě, kverlačky, měchačky, máselnice.

Vším tím mravenčením pronikala vůně teplých párků s uzenin. Stávaly tu také velké sudy - bečky s naloženými okurkami - láčenkami. To bylo lákadlo pro ty, co měli už "přeslazeno". Jiným požitkem bylo napít se za šesták láku. Chuť byla stejná a došla svého uspokojení také.

V kapli probíhaly mše a požeňání. Poutníci stáli s modlitbou v hustém davu i před kaplí, aby tak dovršili tuto sváteční chvíli a posléze si vzájemně slíbili příští návštěvu.

V pozdních odpoledních hodinách už řídly řady poutníků, ozýval se pokřik krámkařů - "balíme", a tak bylo ještě nutné zajistit malé nákupy pro ty starší doma. Pro babičky to byly, v souladu s jejich přáním, kořenky, kterým se říkávalo "husí hovínka", dědečkům se kupovala obyčejně porcelánová fajfka s pěkným obrázkem a k tomu pochopitelně i tabáček.

Únava i stesk poháněly poutníky domů, do klidu, kde se dalo v tichosti vzpomínat na pouťové zážitky a znovu přemýšlet o pouti příští. Co bude nutno nakoupit a doplnit.

Pouť nebyly jen pouhým vytržením ze všedních dnů, nebyla to jen zábava, bylo to rozumné společenství s tolerancí věkových rozdílů a názorů. Byl to mezník v roce, na který se potom celý čas vzpomínalo a nezapomínalo po celá desetiletí.

Z velikosti a pestrosti poutí na Loretu už jen hovorový slogan: "Tam se dá koupit i jáma na brambory".

V. Žirovnická, 1997 (redakčně upraveno)

K ZAMYŠLENÍ:

Člověk nosí svá tajemství ve svých očích.
A jen ten kdo se umí upřímně podívat do očí svého bližního, může říci:
našel jsem v Tobě svého nejlepšího přítele, na kterého se mohu vždy spolehnout.

autor: Věra Žirovnická

ODCHOD JE NEPŘÍTELEM PŘÁTELSTVÍ.

ŠARM, TO JE PŘÍLEŽITOST PRO OŠKLIVÉ.

ŽENY JSOU DŘEVITÁ VLNA V BEDNĚ ŽIVOTA.

MÓDA JE NÁKAZA NĚČÍM JINÝM.

PŮJČIT JE LASKAVOST, DOSTAT ZPĚT ZÁZRAK.

KDO MNOHO MLUVÍ, MÁLO SE DOVÍ.

NÁZOR JE NEPŘÍTEL PRAVDY.

I MOUDRÝ SE MÝLÍ SEDMKRÁT DENNĚ.

SVOBODA MÁ TOUŽ CENU, JAKOU MÁME MY SAMI.

KDE BLB, TAM NEBEZPEČNO.

FRÁZE JE MYŠLENKA V UNIFORMĚ.

BEZ PENĚZ JE I SVĚTLO TMAVŠÍ

RADĚJI KAPKU ŠTĚSTÍ NEŽ BEČKU RUMU.

příspěvek od pí Žirovnické